

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 99/12

Luksemburg, dnia 12 lipca 2012 r.

Wyrok w sprawie C-602/10

SC Volksbank România SA / Autoritatea Națională
pentru Protecția Consumatorilor – Comisariatul Județean
pentru Protecția Consumatorilor Călărași (CJPC)

Trybunał dookreśla zakres ochrony konsumenta w odniesieniu do umów o kredyt

*Państwo członkowskie może ograniczyć wysokość
provizji bankowych pobieranych przez kredytodawcę*

Dyrektywa o kredycie konsumenckim¹ stanowi, że w dziedzinach, które harmonizuje, państwa członkowskie nie mogą utrzymywać ani wprowadzać do swego prawa krajowego innych przepisów, niż przewidziane w tej dyrektywie. Niemniej jednak, dyrektywa nie stoi na przeszkodzie temu, by państwa członkowskie stosowały, zgodnie z prawem Unii, przepisy tej dyrektywy w obszarach nieobjętych jej zakresem zastosowania. Ponadto państwa członkowskie zobowiązane są zapewnić wdrożenie odpowiednich i skutecznych procedur pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich dotyczących umów o kredyt przy wykorzystaniu w stosownych przypadkach istniejących organów. Dyrektywa nie stosuje się do umów o kredyt obowiązujących w dniu wejścia w życie krajowych przepisów wdrażających.

W Rumunii dyrektywę wdrożono do prawa krajowego na mocy dekretu rządowego, który wszedł w życie z dniem 22 czerwca 2010 r. Dekret ten przewiduje między innymi, że w sytuacji, gdy zostanie udzielony kredyt, wierzyciel może pobierać wyłącznie prowizję za rozpatrzenie wniosku kredytowego, prowizję za administrowanie kredytem lub prowizję za administrowanie kontem bieżącym, rekompensatę w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu, opłaty związane z ubezpieczeniem, w stosownych przypadkach kary umowne, a także wspólną prowizję za usługi świadczone na żądanie konsumentów.

W niniejszej sprawie jedno z postanowień wzorca umowy o kredyt zawieranej przez bank Volksbank România z jego klientami stanowiło, przed wejściem w życie dekretu rządowego, że za udostępnienie kredytu kredytobiorca zobowiązany jest uiścić na rzecz banku „prowizję od ryzyka” w wysokości 0,2% naliczanej od kwoty kredytu pozostałej do spłacenia, która to prowizja płatna jest co miesiąc przez cały okres obowiązywania umowy o kredyt.

Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor – Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor Călărași (CJPC) (krajowy organ ochrony konsumentów – okręgowy wydział ochrony konsumentów w Călărași) doszedł do wniosku, że pobieranie takiej prowizji jest niezgodne z dekretem i nałożył na Volksbank grzywnę, jak również dodatkowe kary.

Przed Judecătoria Călărași (sądem rejonowym w Călărași, Rumunia) Volksbank twierdził, że niektóre przepisy dekretu rządowego są sprzeczne z dyrektywą. Z tego względu sąd ten zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości o dookreślenie znaczenia przepisów dyrektywy.

Orzeczenie Trybunału dotyczy, po pierwsze, **obejmowania przedmiotowym zakresem zastosowania krajowych przepisów wdrażających dyrektywę umów o kredyt**

¹ Dyrektywa 2008/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.U. L 133, s. 66 oraz sprostowania Dz.U. 2009, L 207, s. 14, Dz.U 2010, L 199, s. 40 i Dz.U. 2011 L 234, s. 46). Termin na wdrożenie tej dyrektywy upływał w dniu 11 czerwca 2010 r.

zabezpieczonych na nieruchomości, pomimo faktu, że umowy takie są wyłączone z zakresu zastosowania samej dyrektywy. Trybunał podkreślił, że **państwa członkowskie mogą**, zgodnie z prawem Unii, **stosować przepisy tej dyrektywy w dziedzinach, które nie są objęte jej zakresem zastosowania**. Tak więc mogą one utrzymywać lub wprowadzać przepisy krajowe odpowiadające przepisom tej dyrektywy lub niektórym spośród nich, mające zastosowanie do umów o kredyt nieobjętych zakresem tej dyrektywy, jak na przykład – w niniejszej sprawie – umów o kredyt zabezpieczony na nieruchomości.

Po drugie, Trybunał zbadał **objęcie czasowym zakresem zastosowania krajowych przepisów wdrażających dyrektywę tych umów o kredyt, które obowiązywały w chwili wejścia w życie tych przepisów**. Trybunał wskazał, że co do zasady do państw członkowskich należy określenie warunków, na jakich zamierzają rozszerzyć zakres wydanych przez siebie przepisów wdrażających tę dyrektywę na umowy o kredyt, takie jak umowy sporne w postępowaniu przed sądem krajowym, które nie należą do żadnej z dziedzin, w odniesieniu do których prawodawca Unii postanowił określić zharmonizowane przepisy. W konsekwencji, **państwa członkowskie mogą ustanowić przepisy przejściowe, z których będzie wynikać, że przepisy krajowe wdrażające dyrektywę mają zastosowanie także do umów, które obowiązywały w chwili wejścia w życie tych przepisów**.

Po trzecie, Trybunał orzekł, że dyrektywa nie stoi na przeszkodzie temu, by państwo członkowskie **nałożyło na instytucje kredytowe nieprzewidziane w dyrektywie obowiązki w zakresie rodzajów prowizji**, jakie instytucje te mogą pobierać w ramach umów o kredyt. W niniejszej bowiem sprawie przepis rumuńskiego dekretu, który zawiera wyczerpujący wykaz prowizji bankowych, jakie kredytodawca może pobierać od konsumentów, stanowi środek ochrony konsumenta w dziedzinie niezharmonizowanej na mocy dyrektywy.

Po czwarte, Trybunał odniósł się do argumentu podniesionego przez Volksbank, wedle którego **przepisy rumuńskie, poprzez zakazanie instytucjom kredytowym pobierania pewnych prowizji bankowych** utrudniają klientom rumuńskim dostęp do kredytu konsumenckiego oferowanego przez spółki z innych państw członkowskich i w konsekwencji naruszają postanowienia traktatu o swobodzie świadczenia usług. W tym względzie Trybunał orzekł, że przepisy państwa członkowskiego nie stanowią ograniczenia w rozumieniu traktatu tylko dlatego, że inne państwa członkowskie stosują przepisy bardziej liberalne lub korzystniejsze ekonomicznie dla podmiotów świadczących podobne usługi, mających siedzibę na ich terytorium. Trybunał jest ponadto zdania, że przepis krajowy, taki jak zawarty w prawie rumuńskim, nie czyni mniej atrakcyjnym dostępu do rynku i nie ogranicza w sposób rzeczywisty zdolności zainteresowanych przedsiębiorstw do konkurencji z przedsiębiorstwami tradycyjnie działającymi w Rumunii.

Wreszcie Trybunał stwierdził, że dyrektywa nie stoi na przeszkodzie przepisom rumuńskim, które w dziedzinie **kredytu konsumenckiego pozwalają konsumentom na występowanie bezpośrednio do organu ochrony konsumentów**, który to organ może następnie nakładać kary na instytucje kredytowe za naruszenie przepisów krajowych, bez potrzeby uprzedniego skorzystania z procedur pozasądowego rozwiązywania sporów, takich jak przewidziane dla tego rodzaju spraw przez prawo krajowe. Trybunał wskazał bowiem, że dyrektywa wymaga, by pozasądowe procedury rozwiązywania sporów były odpowiednie i skuteczne. W konsekwencji, to do państw członkowskich należy określenie zasad tych postępowań, również w zakresie ich ewentualnej obligatoryjności, przy zapewnieniu skuteczności tej dyrektywy.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎(+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106